

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง การพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน
(อปพร.) เขตธนบุรี ด้านการป้องกันและระงับอัคคีภัย

จัดทำโดย นายศักดิ์ดา โทธิพันธุ์
ตำแหน่ง เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการ
สังกัด ฝ่ายปกครอง สำนักงานเขตธนบุรี

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารมหานครระดับต้น รุ่นที่ ๒๐
สถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗

บทสรุปผู้บริหาร

การพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานของ อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ในพื้นที่ของแต่ละสำนักงานเขต เพื่อให้มีความพร้อมสำหรับการปฏิบัติงานนับเป็นสิ่งสำคัญ และจำเป็น เพราะอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) เป็นบุคคลสำคัญที่จะเข้ามาช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ภาคีรัฐ ในการดำเนินงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในยามที่มีเหตุเกิดขึ้นในพื้นที่ทั้งจาก ไฟไหม้ น้ำท่วม ดินถล่ม เป็นต้น ซึ่งการเข้ามาทำหน้าที่ช่วยเหลือภารกิจของหน่วยงานภาคีรัฐของบุคคล เหล่านี้ เป็นการเข้ามาด้วยจิตใจเสียสละ ไม่หวังผลตอบแทนใด ๆ จากภาคีรัฐ เพื่อให้การเข้ามาทำหน้าที่ ช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ของรัฐ เป็นไปด้วยความรวดเร็ว และทันเหตุการณ์ จึงเห็นควรมีการพัฒนาศักยภาพ การปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) เขตธนบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

๑. ให้ อปพร.เขตธนบุรี เป็นแกนนำสำคัญประจำท้องที่ชุมชนที่มีศักยภาพในการป้องกัน ระวังอัคคีภัยสามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ทันที เมื่อเกิดอัคคีภัย

๒. ให้ อปพร.เขตธนบุรี มีความพร้อมในการปฏิบัติงาน ด้านการป้องกันระวังอัคคีภัย ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งสามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่ประชาชนที่สนใจ

๓. ให้ อปพร.เขตธนบุรี เข้ามามีบทบาทการสนับสนุนการบรรเทาสาธารณภัย ประสานร่วมมือ กับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นเอกภาพ สร้างเครือข่ายด้านการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย และสร้างทัศนคติที่ร่วมกันในการทำงานเป็นทีม

๔. ลดความสูญเสียงบประมาณของกรุงเทพมหานคร ในนโยบายมหานครแห่งความ ปลอดภัย อันเนื่องมาจากปัญหาอัคคีภัย พร้อมทั้งเป็นการยังแบ่งเบาภาระหน้าที่ ของเจ้าหน้าที่ป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย

โดยมีเป้าหมายในการดำเนินการ ดังนี้

๑. จัดให้มีวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ยานพาหนะ สำหรับการดับเพลิงที่จำเป็น ในการใช้งานให้เพียงพอมากที่สุด เพื่อใช้ในการบรรเทาอัคคีภัยให้กับ อปพร.เขตธนบุรี

๒. จัดให้มีการฝึกอบรม และซักซ้อมป้องกัน และระวังเหตุอัคคีภัย การค้นหาและกู้ภัยแก่ อปพร.ผู้ปฏิบัติงานจริงปีละ ๑ ครั้ง เพื่อเพิ่มทักษะประสบการณ์ในการดับเพลิง

๓. การศึกษาดูงานด้านการป้องกันบรรเทาสาธารณภัยแก่ อปพร.เขตธนบุรี อย่างน้อย ปีละ ๑ ครั้ง

ในการดำเนินงานเพื่อให้โครงการบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือ จากหน่วยงาน และบุคคลที่เกี่ยวข้อง ทั้งกรุงเทพมหานครที่จะต้องสนับสนุนงบประมาณ ผู้บริหารและ เจ้าหน้าที่ของสำนักงานเขต ในการที่จะตระหนักถึงความสำคัญ และต้องเร่งรัดการดำเนินการ คณะกรรมการประสานงานศูนย์ อปพร.เขตธนบุรี ที่จะต้องให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่เขตในการ ที่จะต้องระดมสรรพกำลังต่าง ๆ ของสมาชิก อปพร. ที่มีอยู่ เพื่อให้การดำเนินการข้างต้นบรรลุผลสำเร็จ เมื่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ได้มีการประสานการปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกันวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ย่อมประสบ ผลสำเร็จได้โดยง่าย และจะทำให้กรุงเทพมหานครของทุกคน เป็นมหานครแห่งความปลอดภัยสมดัง เจตนารมณ์ของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร (ม.ร.ว.สุขุมพันธุ์ บริพัตร)

๑. ชื่อเรื่อง การพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) เขตธนบุรี ด้านการป้องกันและระงับอัคคีภัย

๒. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันประเทศไทยของเรามีภัยต่างๆ เกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก ทั้งภัยที่เกิดขึ้นจากธรรมชาติซึ่งเกิดขึ้นตามฤดูกาล ซึ่งบางครั้งก็เกิดขึ้นอย่างฉับพลันทันใด เช่น อุทกภัย วาตภัย ฝนแล้ง แผ่นดินไหว แผ่นดินถล่ม เป็นต้น และภัยที่เกิดขึ้นจากน้ำมือของมนุษย์เอง เช่น ภัยจากการจลาจล ภัยจากตึกถล่ม เป็นต้น ซึ่งกฎหมายที่มักจะถูกหยิบยกขึ้นมา และกล่าวถึงอยู่เสมอเมื่อมีภัยต่างๆ เกิดขึ้นคือ พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นกฎหมายหลักที่ว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของราชอาณาจักรไทย โดยกฎหมายฉบับดังกล่าวได้บัญญัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งมาตรา ๔ ของพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้ให้คำจำกัดความของคำว่า “สาธารณภัย” หมายถึง “อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ภัยแล้ง โรคระบาดในมนุษย์ โรคระบาดสัตว์ โรคระบาดสัตว์น้ำ การระบาดของศัตรูพืช ตลอดจนภัยอื่นๆ อันมีผลกระทบต่อสาธารณชน ไม่ว่าจะเกิดจากธรรมชาติ มีผู้ทำให้เกิดขึ้น อุบัติเหตุ หรือเหตุอื่นใด ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต ร่างกายของประชาชน หรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐ และให้หมายความรวมถึงภัยทางอากาศ และการก่อวินาศกรรมด้วย” ซึ่งจากคำจำกัดความดังกล่าว จะเห็นได้ว่าเมื่อมีเหตุสาธารณภัยเกิดขึ้นย่อม ส่งผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนไม่มากนักน้อย ดังนั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่คนไทยทุกคน จะได้ช่วยเหลือกันเกื้อกูลกันในยามที่เกิดภัย หรือหลังจากที่ภัยได้ผ่านพ้นไปแล้ว เพื่อบรรเทาผลกระทบของภัยที่เกิดขึ้น

การดำเนินงานช่วยเหลือบุคคลผู้ประสบภัยต่างๆ มีหลายฝ่ายที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือ และดำเนินการ ทั้งฝ่ายเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เข้ามาช่วยเหลือ เพราะเป็นหน้าที่ที่จะต้องดำเนินการตามที่กฎหมายได้กำหนดอำนาจหน้าที่ไว้ ภาคเอกชน และอาสาสมัครขององค์กรต่างๆ ที่เข้ามาช่วยเหลือโดยไม่หวังผลตอบแทน และบุคคลอีกกลุ่มหนึ่งที่มีบทบาทอย่างสำคัญที่คอยช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ของรัฐในโอกาสต่างๆ เมื่อมีภัยเกิดขึ้นคือ อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ซึ่งหมายถึง ผู้ที่ตั้งใจทำงานเพื่อประโยชน์ของประชาชนและสังคม โดยไม่หวังผลตอบแทนเป็นเงิน หรือสิ่งอื่นใด เป็นบุคคลที่อาสาเข้ามาช่วยเหลือสังคม ด้วยความสมัครใจ เสียสละ เพื่อช่วยเหลือผู้อื่นในการป้องกันแก้ไขปัญหา และพัฒนาสังคมในด้านการป้องกันและบรรเทาอันตราย หรือความเสียหาย อันเนื่องมาจากสาธารณภัย ไม่ว่าจะการดำเนินการนั้นจะได้กระทำก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย หรือภายหลังที่ภัยได้ผ่านพ้นไปแล้ว และให้รวมถึงการอพยพ ประชาชน และส่วนราชการเพื่อการนั้น ทั้งนี้คำว่า “อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน” ได้ถูกจัดตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการโดยพระราชบัญญัติป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๕๒๒ ที่กำหนดให้จัดตั้งหน่วยอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน เพื่อช่วยเหลือ สนับสนุนหน่วยราชการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทั่วราชอาณาจักร แม้ต่อมาพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวพร้อมด้วยพระราชบัญญัติป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นกฎหมายที่ได้บัญญัติถึงแนวทางการดำเนินการ เพื่อป้องกันและระงับอัคคีภัย รวมทั้งบทบัญญัติถึงอำนาจหน้าที่ของบุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องที่จะต้องดำเนินการเมื่อมีเหตุเกิดขึ้นได้ถูกยกเลิก แต่ปัจจุบันได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

เพื่อให้การดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและกำหนดบทบาท อำนาจหน้าที่ของอาสาสมัครป้องกันบรรเทาสาธารณภัยให้ชัดเจน กระทรวงมหาดไทย จึงได้ออกระเบียบว่าด้วยกิจการอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๓ ระเบียบฉบับดังกล่าว ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ไว้ดังนี้

ข้อ ๒๘ กำหนดให้ อปพร. ต้องมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

๑. มีสัญชาติไทย
๒. มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์
๓. มีภูมิลำเนา หรือถิ่นที่อยู่ในเขตศูนย์ อปพร. นั้น
๔. เลื่อมใสการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
๕. ไม่เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ หรือคนวิกลจริต
๖. ไม่เป็นผู้เสื่อมเสียในทางศีลธรรม หรือในทางทุจริต หรือเป็นภัยต่อสังคม

ผู้สมัครที่ได้รับการคัดเลือกว่าเป็นผู้มีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนด ต้องเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรการฝึกอบรม อปพร. จึงจะได้รับการขึ้นทะเบียนเป็น อปพร.

กรุงเทพมหานครซึ่งเป็นองค์กรปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ นอกจากมีหน้าที่โดยตรงในการดูแลความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ และคอยบำบัดทุกข์และบำรุงสุขแก่ประชาชนในพื้นที่ ตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว ยังมีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันภัยและบรรเทาสาธารณภัย ๒ ส่วน คือ

๑. อำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๘๙ บัญญัติให้กรุงเทพมหานคร มีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการในเขตกรุงเทพมหานคร (๓) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๒. อำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๘ กำหนดให้กรุงเทพมหานคร มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชน ในท้องถิ่นของตนเอง ตามมาตรา ๑๖ และ ๑๗ (๒๙) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

นอกจากพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับแล้ว กระทรวงมหาดไทยยังได้ออกระเบียบว่าด้วยกิจการอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๓ ขึ้น โดยมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับภารกิจและอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร ได้แก่

ข้อ ๒๑ ให้ผู้อำนวยการเขตในกรุงเทพมหานคร เป็นผู้อำนวยการศูนย์ อปพร.เขต ในกรุงเทพมหานคร

ข้อ ๒๒ ให้ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. ตามข้อ ๒๑ มีอำนาจหน้าที่สั่งการ ควบคุม และกำกับดูแลเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ อปพร.และ อปพร.ในสังกัด ตลอดจนให้การสนับสนุนการดำเนินกิจการ อปพร. ภายในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ

ฝ่ายปกครอง ของสำนักงานเขตทั้ง ๕๐ เขตในพื้นที่กรุงเทพมหานคร มีภารกิจและหน้าที่ความรับผิดชอบโดยตรง ในงานด้านการบำบัดทุกข์และบำรุงสุขแก่ประชาชนในกรณีต่างๆ รวมทั้งงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่ งานด้านอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ซึ่งต้องกำกับดูแล และสั่งการ อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ในพื้นที่เขตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์

ที่กฎหมายได้กำหนดไว้ โดยกฎหมายได้กำหนดให้เจ้าหน้าที่ของฝ่ายปกครอง เป็นเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนของสำนักงานเขต

ด้วยสภาพภูมิศาสตร์ และลักษณะพื้นที่ของเขตธนบุรีที่เป็นชุมชนแออัด บ้านเรือนที่พักอาศัยของประชาชนสร้างด้วยไม้ปลูกติดกันเป็นจำนวนมาก มีตรอกซอยที่แคบ ๆ รถดับเพลิงของเจ้าหน้าที่สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ไม่สามารถเข้าถึงพื้นที่เกิดเหตุได้โดยทันที ชุมชนบางพื้นที่อยู่ห่างไกลจากแหล่งน้ำ รวมทั้งประชาชนบางส่วน ขาดจิตสำนึกไม่ได้มีการตระหนักถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ที่จะต้องรักษาไว้ร่วมกัน และการขาดความรู้ในเรื่องการดับไฟเบื้องต้นในยามที่มีเหตุเกิดขึ้น ดังนั้นพื้นที่เขตธนบุรีจึงเกิดเหตุอัคคีภัยอยู่เสมอ บ้านเรือนของประชาชนถูกเพลิงไหม้เสียหาย และมีผู้เดือดร้อนได้รับผลกระทบ ไร่ที่พักอาศัยเป็นจำนวนมาก เป็นปัญหาสำคัญก่อให้เกิดความสูญเสียต่อชีวิต ทรัพย์สิน และเศรษฐกิจโดยรวมของประชาชน ซึ่งพื้นที่เขตธนบุรีมีอัตราการเกิดอัคคีภัยมากเป็นอันดับต้นๆ ของกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีรายละเอียดปรากฏตามตารางที่นำเสนอ

สถิติการเกิดอัคคีภัย สำนักงานเขตธนบุรี ช่วงระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๕ – พ.ศ. ๒๕๕๗)

ปี พ.ศ.	จำนวน			หมายเหตุ
	ครั้ง	บ้านเสียหาย/หลัง	ผู้เดือดร้อน/คน	
๒๕๕๕	๖	๔๒	๒๕๓	
๒๕๕๖	๓	๓๑	๑๙๒	
๒๕๕๗	๒	๒๔	๗๓	ม.ค.- ก.ค. ๒๕๕๗
รวม	๑๑	๙๗	๕๑๘	

จากเหตุภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในพื้นที่และผลกระทบที่ตามมาอันส่งผลกระทบต่อประชาชนดังกล่าว ผู้นำเสนอผลงานซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในการกำกับดูแลการดำเนินงานของศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเขตธนบุรี (อปพร.เขตธนบุรี) ได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหา จึงเห็นควรให้มีการพัฒนา เพื่อเพิ่มศักยภาพการปฏิบัติงานของสมาชิก อปพร.เขตธนบุรี โดยทำการฝึกอบรมให้ความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ และการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องใช้ต่างๆ ที่ใช้ในการบรรเทาเหตุอัคคีภัยให้มีความพร้อมในการจัดการภัยพิบัติได้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร (ม.ร.ว.สุขุมพันธุ์ บริพัตร) ด้านมหานครแห่งความปลอดภัย ที่กำหนดให้มีการส่งเสริมระบบป้องกันพร้อมแจ้งเตือนอัคคีภัย อุทกภัย และแผ่นดินไหว เพิ่มชุดปฏิบัติการดับเพลิงขนาดเล็กในชุมชน เพื่อส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันภัยตนเอง ซึ่งเจ้าหน้าที่อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ของสำนักงานเขต จะเป็นกำลังสนับสนุนหลักของกรุงเทพมหานคร ที่จะดูแลชุมชนในพื้นที่ในเรื่องการป้องกันและบรรเทาภัย และสอดคล้องกับภารกิจโครงการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ของสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่มีหน้าที่โดยตรง ในการกำกับดูแลงานด้านอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนของกรุงเทพมหานคร เพื่อให้กลุ่มพลังมวลชนกลุ่มนี้ ได้เข้ามามีส่วนร่วมและแสดงบทบาท เพื่อทำหน้าที่ในการสนับสนุนในการปฏิบัติงาน ของเจ้าหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร ในด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ เพื่อให้ อปพร.เขตธนบุรี เป็นแกนนำสำคัญประจำท้องที่ชุมชนที่มีศักยภาพในการป้องกันระงับอัคคีภัย สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ทันที เมื่อเกิดอัคคีภัย

๓.๒ เพื่อให้ อปพร.เขตธนบุรี มีความพร้อมในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและระงับอัคคีภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งสามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่ประชาชนที่สนใจ

๓.๓ เพื่อให้ อปพร.เขตธนบุรี เข้ามามีบทบาทการสนับสนุนการบรรเทาสาธารณภัยประสานร่วมมือ กับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นเอกภาพ สร้างเครือข่ายด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และสร้างทัศนคติที่ดีร่วมกันในการทำงานเป็นทีม

๓.๔ เพื่อลดความสูญเสียงบประมาณของกรุงเทพมหานคร ในนโยบายมหานครแห่งความปลอดภัย อันเนื่องมาจากปัญหาอัคคีภัย พร้อมยังแบ่งเบาภาระหน้าที่ ของเจ้าหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๔. เป้าหมาย

๔.๑ จัดให้มีวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ยานพาหนะ สำหรับการดับเพลิงที่จำเป็นในการใช้งานให้เพียงพอมากที่สุด เพื่อใช้ในการบรรเทาอัคคีภัยให้กับ อปพร.เขตธนบุรี

๔.๒ จัดให้มีการฝึกอบรมและซักซ้อมป้องกัน และระงับเหตุอัคคีภัย การค้นหาและกู้ภัย แก่ อปพร. ผู้ปฏิบัติงานจริงปีละ ๑ ครั้ง เพื่อเพิ่มทักษะประสบการณ์ในการดับเพลิง

๔.๓ การศึกษาดูงาน ด้านการป้องกันบรรเทาสาธารณภัยแก่ อปพร.เขตธนบุรี อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

๕. ปัจจัยความสำเร็จ

การพัฒนาศักยภาพขีดความสามารถของ อปพร.เขตธนบุรี จะเกิดประสิทธิภาพผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย จำเป็นต้องอาศัยกระบวนการบริหารจัดการ (Administration) ๔ อย่าง หรือหลัก ๔ Ms ได้แก่

๑. คน (Man)

๑.๑ ผู้นำ ต้องเป็นนักวางแผน มองการณ์ไกล (Vision) ให้ความสำคัญการสนับสนุนส่งเสริมภารกิจของ อปพร. รักษาสัมพันธภาพอันดี ระหว่างผู้ใต้บังคับบัญชา (อปพร.) กับผู้นำ (Control of internal relationship) รู้จักการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่ อุปกรณ์การสื่อสาร เพื่อช่วยประกอบการตัดสินใจ และแก้ไขปัญหาได้อย่างทันท่วงที เพื่อให้การปฏิบัติการกิจของศูนย์ อปพร.เขตธนบุรี สำเร็จตามวัตถุประสงค์

๑.๒ ผู้ร่วมงาน ทั้งเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง และสมาชิก อปพร.เขตธนบุรี ให้การสนับสนุนการพัฒนาทักษะของ อปพร. เพื่อสร้างบรรยากาศในการทำงาน มีวิสัยทัศน์และมีเป้าหมายเดียวกัน ผู้ร่วมงานที่ดีต้องมีอารมณ์ขัน มองโลกในแง่ดี และพร้อมแสดงความคิดเห็นเมื่อได้รับโอกาส

๒. เงิน (Money)

การใช้งบประมาณในการพัฒนาศักยภาพของ อปพร.เขตธนบุรี ต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าซึ่งก่อให้เกิดสาธารณประโยชน์ในระยะยาว หรือผลที่ได้ต้องมีคุณภาพ ได้ประโยชน์กับประชาชนหรือชุมชนในพื้นที่ทั้งหมด การส่งเสริมและเปิดโอกาสให้สมาชิก อปพร. เขตธนบุรี ได้ไปเข้าร่วมสังเกตการณ์ หรือร่วมฝึกซ้อมอัคคีภัยกับห้างสรรพสินค้า หน่วยงาน หรือสถานประกอบการต่าง ๆ

ตามประกาศของกระทรวงมหาดไทย เรื่องการป้องกันและระงับอัคคีภัยในสถานประกอบการ เพื่อความปลอดภัยในการทำงานของลูกจ้าง ถือได้ว่าเป็นโอกาสที่ดี เพราะเป็นการเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์แก่ อปพร. โดยที่หน่วยงานภาครัฐไม่ต้องสูญเสียงบประมาณในการดำเนินการดังกล่าวแต่อย่างใด

๓. วัสดุอุปกรณ์/เครื่องมือ (Materials/Machine)

อุปกรณ์สิ่งของและเครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนยานพาหนะต่างๆ ที่ใช้ในการป้องกันและระงับอัคคีภัย เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องควรหมั่นตรวจสอบซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานได้ตลอดเวลา รวมทั้งควรมีการจัดหาเครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติงานให้เพียงพอ โดยอาจจะขอรับการสนับสนุนจากผู้มีบทบาทในพื้นที่เขตธนบุรี เช่น สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร หรือผู้ที่มีจิตอาสาประสงค์จะช่วยเหลือสังคมและเห็นความสำคัญของการดำเนินงาน อปพร.

๔. การจัดการ (Management)

กระบวนการดำเนินงาน เพื่อให้ภารกิจการพัฒนาทักษะการปฏิบัติหน้าที่ของ อปพร. เขตธนบุรี บรรลุเป้าหมายและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (Efficient) การบริหารจัดการได้อย่างเฉลียวฉลาดคุ้มค่า (Cost-effective) มีประสิทธิผล (Effective) และการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง (Right decision) มีหลักที่เป็นแนวทางการจัดการ ๔ ประการ ดังนี้

๔.๑ การวางแผน (Planning) การกำหนดเป้าหมาย แผนงาน และตัดสินใจหาวิธีการที่ดีที่สุดที่ทำให้เป้าหมายนั้นบรรลุผลสำเร็จ กำหนดช่วงเวลาการฝึกซ้อม ตารางการตรวจสอบถึงดับเพลิงเคมีในชุมชนต่าง ๆ เพื่อให้ อปพร. ดำเนินการได้อย่างชัดเจน

๔.๒ การจัดองค์การ (Organizing) การบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล ที่ไม่ใช่บุคคลให้บรรลุผลตามแผน เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองผู้ดำเนินการ ต้องมีมนุษยสัมพันธ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการทำงานเป็นทีม

๔.๓ การนำและสั่งการ (Leading and Directing) การมีอิทธิพลเหนือบุคคลอื่นที่จะให้บุคคลอื่นมีพฤติกรรมการทำงานที่ต้องการ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ต้องเลือกวิธีสั่งใช้ สั่งการ ให้เหมาะกับ อปพร. ผู้รับคำสั่งไปปฏิบัติ

ประเภทของการสั่งงาน

๑. แบบออกคำสั่ง (Command) ใช้เมื่อ
  - ผู้รับคำสั่งต่อต้าน เกียจคร้าน หรือชอบหลีกเลี่ยงงาน
  - เป็นกรณีฉุกเฉินหรือเร่งด่วน หรือมีอันตรายร้ายแรง
  - ต้องการความเด็ดขาด หรือต้องการให้ปฏิบัติโดยเคร่งครัดทันทีทันใด
๒. สั่งงานแบบขอร้อง (Request) ใช้เมื่อ
  - อปพร. ผู้รับคำสั่งมีอายุ หรือเป็นคนช่างคิด
  - สถานการณ์เป็นปกติไม่เร่งร้อน
  - เปิดโอกาสให้ผู้รับคำสั่งมีเสรีภาพใช้ดุลพินิจตัดสินใจด้วยตนเองได้บ้าง
๓. สั่งงานแบบให้คำแนะนำ (Suggest) ใช้เมื่อ
  - อปพร. ผู้รับคำสั่งมีความรับผิดชอบสูง และมีหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องนั้นอยู่แล้ว รวมทั้งมีความรู้ความสามารถ หรือมีความชำนาญดี

- สถานการณ์ในขณะนั้นเอื้อให้เกิดความคิดริเริ่มหรือมีความกระตือรือร้น
  - ลักษณะการบังคับบัญชา เป็นแบบเปิดให้มีอิสระที่จะเลือกปฏิบัติได้
๔. สิ่งงานแบบอาสาสมัคร (Volunteer) ใช้เมื่อ
- ผู้รับคำสั่งมีบุคลิกลักษณะให้ความร่วมมือดี
  - สถานการณ์ผิดไปจากปกติ
  - ผู้รับคำสั่งไม่อยู่ใต้การบังคับบัญชาโดยตรง ไม่มีอำนาจหน้าที่ตามระเบียบข้อบังคับที่จะให้ผู้รับคำสั่งต้องกระทำ

๕. การควบคุม (Controlling) เป็นการตรวจสอบการปฏิบัติงานว่าได้ดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่ เพื่อหาจุดบกพร่องและจุดอ่อน ของผลการปฏิบัติงานในระยะเวลาที่ผ่านมาแล้วนำปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ผลการปฏิบัติงานดำเนินการไปตามแผนที่ได้กำหนดไว้ ฝ่ายปกครอง ซึ่งรับผิดชอบดูแลงานกิจการ อปพร. จึงต้องควรมีการกำหนดมาตรการกำกับตรวจสอบ และการสั่งใช้ อปพร. ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๖. การกิจที่ดำเนินงาน

๖.๑ การจัดหาให้มีวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ยานพาหนะ สำหรับใช้ในการดับเพลิง

๖.๑.๑ คณะกรรมการประสานงานศูนย์ อปพร.เขตธนบุรี จัดงาน อปพร.สังสรรค์ โดยจำหน่ายบัตรโต๊ะจีน และจำหน่ายเสื้อตรา อปพร.เขตธนบุรี เพื่อระดมทุนจัดซื้อ จัดหา วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ ที่ใช้ในการป้องกันและระงับเหตุอัคคีภัย และเป็นกองทุนสวัสดิการที่จำเป็นให้กับ อปพร.เขตธนบุรี

๖.๑.๒ ขอรับการสนับสนุนจัดหาอุปกรณ์ เครื่องมือ สำหรับใช้ในการดับเพลิง จากเจ้าของสถานประกอบการ หรือผู้ที่จิตศรัทธา เห็นความสำคัญของการป้องกันและระงับอัคคีภัย เฝ้าที่โอกาสจะอำนวยความสะดวก

๖.๒ การฝึกอบรมเตรียมความพร้อมให้กับ อปพร.เขตธนบุรี โดยดำเนินการ ดังนี้

๖.๒.๑ จัดส่ง อปพร. เข้ารับการฝึกอบรมและศึกษาดูงานกิจการอาสาสมัครป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อพัฒนาศักยภาพ เพิ่มพูนความรู้ และวิทยาการสมัยใหม่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รวมทั้งการแก้ปัญหาสาธารณภัย ที่อาจเกิดขึ้นในพื้นที่ โดยการฝึกร่วมกับเจ้าหน้าที่ของสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ซึ่งดำเนินโครงการโดย สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ปีละ ๒ รุ่น ๆ ละ ๒๐ คน ระยะเวลาการฝึกอบรม ๔ วัน

๖.๒.๒ การฝึกอบรมที่สำนักงานเขตธนบุรี จัดขึ้นตามโครงการอบรม อปพร.หลักสูตรหลัก เป็นเวลา ๕ วัน แบบไม่พักค้าง ฝึกทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ โดยมีผู้สมัคร อปพร.เข้าร่วมอบรมจำนวน ๕๐ - ๗๐ คน โดยเชิญวิทยากรที่มาจากสถานดับเพลิงธนบุรี สถานดับเพลิงบางขุนนนท์ สถานดับเพลิงบางอ้อ และจากหน่วยงานจากสภาอากาศไทย และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับความจำเป็นในสถานการณ์ปัจจุบัน

๖.๒.๓ จัดส่ง อปพร.เขตธนบุรี เข้ารับการฝึกอบรมการใช้เครื่องวิทยุคมนาคม รวม ๒ วัน ซึ่งดำเนินโครงการโดยสำนักเทคนิคฯ ทุกปีงบประมาณ รวม ๒ รุ่น ๆ ละ ๑๐-๒๐ คน เพื่อให้ อปพร. ใช้ข่ายสื่อสารวิทยุ ติดต่อประสานงานกิจการของ อปพร.

๗. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

๗.๑ ผู้อำนวยการเขต ซึ่งเป็นผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. มีหน้าที่สั่งการ ควบคุม กำกับ เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ อปพร. และ อปพร. ในสังกัด ตลอดจนให้การสนับสนุนการดำเนินงาน อปพร. ภายในเขตพื้นที่ (ตามข้อ ๒๒ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยกิจการอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๓) ซึ่งมีหน้าที่ที่ต้องดำเนินการ ดังนี้

๗.๑.๑ ดูแลเอาใจใส่ ยกย่องชมเชย อปพร. ผู้ที่ผลงานปฏิบัติงานดีในรอบปี และมีเยี่ยมเยียนหรือค่าตอบแทนให้ เมื่อมีการใช้ให้ปฏิบัติหน้าที่

๗.๑.๒ การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ ที่ใช้ในการปฏิบัติงานของ อปพร. ให้เพียงพอ โดยจะประสานขอความร่วมมือรับการสนับสนุนจากผู้มีจิตศรัทธา

๗.๑.๓ การติดตาม กำกับ ตรวจสอบ การดำเนินงานของ อปพร.อย่างใกล้ชิด เพื่อจัดเตรียมความพร้อมด้านต่างๆ ในการป้องกันเหตุอัคคีภัย โดยการลงพื้นที่เยี่ยมเยียนหน่วยปฏิบัติการ อปพร.ในพื้นที่เขตเดือนละครั้ง เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจ และรับทราบปัญหาการปฏิบัติงานของ อปพร.

๗.๒ หัวหน้าฝ่ายปกครอง มีหน้าที่รับผิดชอบ กำกับ ดูแล สมาชิก อปพร.เขต ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และควรเข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการประสานงานศูนย์ อปพร.เขต ทุก ๆ เดือน เพื่อรับทราบปัญหาอุปสรรค และติดตามผลการปฏิบัติกิจกรรมของ อปพร. ตามภารกิจที่มอบหมายให้ดำเนินการ

๗.๓ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบเกี่ยวข้องกับ อปพร.เขตธนบุรี โดยตรง มีหน้าที่ที่ต้องดำเนินการ ดังนี้

๗.๓.๑ ควรพบปะสังสรรค์ ประชุมร่วมประสานการทำงาน กับสมาชิก อปพร. อย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดี เกิดความสามัคคีภายในกลุ่ม

๗.๓.๒ จัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขตธนบุรีทุกๆ ปี เพื่อกำหนดกรอบแนวทางการปฏิบัติงานของผู้เกี่ยวข้อง รวมทั้ง อปพร. เตรียมความพร้อมในการรองรับเหตุการณ์ไว้ล่วงหน้า

๗.๔ คณะกรรมการประสานงานศูนย์ อปพร.เขตธนบุรี

ให้ประธานกรรมการประสานงานศูนย์ อปพร.เขตธนบุรี จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการประสานงาน ศูนย์ อปพร. อย่างสม่ำเสมอ เพื่อช่วยเหลือศูนย์ อปพร.เขตธนบุรี ในการประสานงานกับสมาชิก อปพร.ร่วมกันจัดหาสวัสดิการ และกิจกรรมเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดี ในหมู่สมาชิก อปพร. (ระเบียบศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนกลางว่าด้วยคณะกรรมการประสานงาน ศูนย์ อปพร. พ.ศ. ๒๕๕๙)

๘. ระยะเวลาการดำเนินการ

ในการดำเนินการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) เขตธนบุรีด้านการป้องกันและระงับอัคคีภัย ผู้จัดทำผลงานเห็นควรเสนอโครงการที่เกี่ยวข้องและสอดคล้อง ประสานกัน ซึ่งจะทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของ อปพร.เขตธนบุรี เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ ประกอบด้วย ๓ กิจกรรมแผนงาน ดังนี้

๑. โครงการอบรมอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน หลักสูตรหลัก โดยมีรายละเอียดการดำเนินการดังนี้

กิจกรรม/งาน	รายละเอียด	ผลที่คาดหวัง	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลาดำเนินการ
โครงการอบรมอปพร. หลักสูตรหลัก จำนวน ๕๐ คน	๑.จัดทำโครงการและขออนุมัติต่อ ผว.กทม. ๒.ประกาศรับสมัครผู้มีคุณสมบัติ ๓.ประสานวิทยากรจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๔.สรุปรายงานผลให้ผู้บริหารทราบ	- อปพร.มีความรู้ในการป้องกันอัคคีภัย - เป็นกำลังสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่รัฐ - มีส่วนร่วมรับผิดชอบงานสาธารณประโยชน์	๖๔,๐๐๐ บาท	ฝ่ายปกครอง	๑๒ - ๑๔ และ ๒๐ - ๒๑ ธ.ค. ๒๕๕๗

๒. การตรวจสอบถึงดับเพลิงเคมีชนิดแห้ง ๑,๐๐๐ ถัง โดยมีรายละเอียดการดำเนินการดังนี้

กิจกรรม/งาน	รายละเอียด	ผลที่คาดหวัง	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลาดำเนินการ
การตรวจสอบถึงดับเพลิงเคมีชนิดแห้ง ๑,๐๐๐ ถัง	๑.จัดแบ่งเวรอปพร.ตรวจตามซอยต่างๆ ๒.เปลี่ยนทดแทนถังฯเก่าที่ชำรุด	ชุมชนต่างๆ มีถังฯสภาพพร้อมใช้งาน	-	ฝ่ายปกครองและคณะกรรมการประสานงานศูนย์ อปพร. เขตธนบุรี	ตุลาคม ถึง พฤศจิกายน ๒๕๕๗

๓. การจัดตั้งหน่วย อปพร.ให้ครอบคลุมพื้นที่เขตธนบุรี โดยมีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

กิจกรรม/งาน	รายละเอียด	ผลที่คาดหวัง	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลาดำเนินการ
จัดตั้งหน่วย อปพร.ให้ครอบคลุมพื้นที่เขต	๑. จัดหาสถานที่ตั้งที่เป็นจุดเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัย ๒. รวบรวมสมาชิกอปพร. ใฝ่าระวังภัยในพื้นที่ ๓. จัดเตรียมอุปกรณ์ ในการเผชิญเหตุ	มีความรวดเร็วในการระงับอัคคีภัย	-	ฝ่ายปกครอง และ คณะกรรมการประสานงาน ศูนย์ อปพร. เขตธนบุรี	พฤศจิกายน ๒๕๕๗

๔. แนวทางการประเมิน

๔.๑ ตัวชี้วัดความสำเร็จ

- จำนวน อปพร.เขตธนบุรี ที่ผ่านการอบรม สามารถเข้าช่วยเหลือระงับป้องกันเหตุอัคคีภัย ได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๕
- จำนวนถึงดับเพลิงเคมีชนิดแห้ง อปพร. สามารถดำเนินการตรวจสอบ ได้ไม่น้อยกว่า ๘๐๐ ถึงต่อปี

๔.๒ วิธีการการประเมินผล

๔.๒.๑ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง เขตธนบุรี ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ศูนย์ อปพร.เขต ทำหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติภารกิจของ อปพร.เขตธนบุรี โดยตรวจสอบว่าในการออกปฏิบัติภารกิจแต่ละครั้ง อปพร. มีประสิทธิภาพ ศักยภาพ และความสามารถที่จะดำเนินการป้องกันและระงับเหตุอัคคีภัยที่เกิดขึ้นได้มากน้อยแค่ไหน รวมทั้งเก็บรวบรวมปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในพื้นที่เกิดเหตุ เพื่อนำมาเป็นบทเรียนและถ่ายทอดให้ อปพร.ได้มีการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาเทคนิคขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของ อปพร.เขตธนบุรีให้มีประสิทธิภาพต่อไป

๔.๒.๒ จำนวนความสูญเสียจากเหตุอัคคีภัย ในพื้นที่เขตธนบุรีต่อครั้งลดลง

๔.๒.๓ การร่วมมือกันระหว่าง อปพร.เขตธนบุรี และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ในการร่วมเผชิญเหตุ เมื่อเกิดอัคคีภัยในพื้นที่มีมากขึ้น

๙.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผล

แบบบันทึกการทำงานประจำวันของเครือข่ายศูนย์ อปพร.เขตธนบุรี ซึ่งจะระบุรายละเอียดเหตุการณ์และภารกิจงานของ อปพร.ที่ได้ดำเนินการ เกิดเหตุที่ไหน เวลาเท่าใด และมีสมาชิก อปพร.หรือนามเรียกขานผู้ใดเข้ากิจกรรมดังกล่าว แบบบันทึกการทำงาน ฯ ต้องให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง ที่ได้รับการมอบหมายให้กำกับ ดูแลงานด้าน อปพร.เขต เป็นผู้ลงนามตรวจสอบความถูกต้อง และนำเรียนผู้อำนวยการศูนย์ อปพร.เขต เพื่อโปรดทราบ และสั่งการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๑๐. ข้อเสนอแนะ

๑๐.๑ ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร.เขต อาจพิจารณาขอประกาศเกียรติคุณ สรรเสริญ และเครื่องหมายเชิดชูเกียรติแก่ อปพร.ที่ปฏิบัติงานดีเด่น เพื่อส่งเสริม ยกย่อง สร้างขวัญ กำลังใจในการปฏิบัติงานของ อปพร.

๑๐.๒ ควรให้มีการฝึกอบรมต่าง ๆ และศึกษาดูงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้กับ อปพร.เขตธนบุรี อย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์อย่างต่อเนื่อง

๑๐.๓ ควรมีเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานด้านนี้โดยตรง ที่จะสร้างความสัมพันธ์อันดี ร่วมกิจกรรมพบปะสังสรรค์กับ อปพร. และติดตามภารกิจที่ได้มอบหมายให้ อปพร.ดำเนินการ

๑๐.๔ ควรจัดหาอุปกรณ์ เครื่องมือ ที่ใช้ในการป้องกันและระงับอัคคีภัย ให้เพียงพอ หากอุปกรณ์ชำรุด ให้รีบจำหน่าย และเตรียมจัดซื้อ จัดหา ทดแทนของเดิมโดยเร็ว

๑๐.๕ จัดทำตารางสำรวจ ตรวจสอบ ทดสอบอุปกรณ์ ที่ใช้ในการบรรเทาสาธารณภัย ทุก ๆ สัปดาห์ เพื่อให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานได้ตลอดเวลา

(อ้าง กม.ระเบียบ สร้างขวัญ และกำลังใจ ประกาศเกียรติคุณ เครื่องราช ฯ)

กระทรวงมหาดไทยมีนโยบายสำคัญที่จะเพิ่มการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อให้เป็นกำลังประจำถิ่นที่พร้อมปฏิบัติงาน ช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบภัยพิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้ศูนย์ อปพร.เป็นศูนย์ อปพร.มาตรฐาน สามารถเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายในการ ปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามระเบียบกฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ บุคคลที่เป็นสมาชิก อปพร. นับได้ว่าเป็นผู้ที่เสียสละทุกคน ปฏิบัติภารกิจด้วยใจไม่มีผลตอบแทน การยอมรับของสาธารณชน จึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญยิ่งที่จะให้ อปพร. อุทิศตนทำงาน เพื่อสังคมส่วนรวมอย่างสุดชีวิต ดังนั้น สำนักงานเขตธนบุรี ควรให้ความสำคัญและสนับสนุนในภารกิจ เพื่อให้กรุงเทพมหานคร เป็นเมืองที่มีความปลอดภัย (Safety City) สามารถรับมือกับภัยพิบัติที่เกิดจากธรรมชาติ และภัยที่เกิดจากมนุษย์สร้างขึ้น ตรงตามวิสัยทัศน์กรุงเทพฯ 2575 : กรุงเทพฯ มหานครแห่งเอเชีย (Bangkok : Vibrant of Asia)

"อาสาสมัคร" เกิดจากผู้ที่มีความเชื่อเพื่อผู้อื่น เสียสละ เวลา แรงกาย แรงใจ เพื่อช่วยเหลือผู้อื่น หรือ สังคมให้เกิด ประโยชน์และความสุข โดยไม่หวังผลตอบแทนแต่อย่างใด

อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนจึงเป็นกำลังส่วนหนึ่งที่สามารถช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ของรัฐในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี ซึ่งนโยบายของกระทรวงมหาดไทยกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พัฒนาศักยภาพของสมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในสังกัดให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ชุมชน ของตนเองและปฏิบัติงานในการเตรียมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ตลอดจนภัยพิบัติต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น ให้มีประสิทธิภาพ สามารถเข้าระงับสาธารณภัยต่างๆในพื้นที่ได้อย่างรวดเร็ว อีกทั้งเป็นการสร้างความสามัคคี สร้างจิตสำนึกรัก ความปลอดภัย การเสียสละตนเอง ตลอดจนการอยู่รวมกันได้อย่างมีเอกภาพ

การทำงานเป็นทีม คือ การเปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา การป้อนข้อมูลย้อนกลับ ตลอดจนสื่อสารที่ชัดเจน เพื่อให้ได้ข้อมูลในการตัดสินใจร่วมกันเป็นผลดีในการสร้างความสามัคคี และการทำงานเป็นกลุ่ม ทำให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความผูกพันและอนาคตของหน่วยงาน ซึ่งผลที่ได้รับจะเป็นผลสำเร็จและความภูมิใจของแต่ละคน ซึ่งจะนำไปถึงการบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งก็หมายถึง ความเจริญของหน่วยงานนั่นเอง

ความแตกต่าง ระหว่าง ผลผลิต (Output) กับผลลัพธ์ (Outcome)

การวัดผลผลิต (Output) จากจำนวนผู้เข้าร่วมการฝึกอบรม จำนวนผู้เข้ารับการรักษา เช่น จำนวน ๑๐๐ คน

วัดผลลัพธ์(Outcome) - เป็นการวัดความรู้ ความเข้าใจ ของผู้เข้าร่วมสัมมนา ที่นำไปใช้ปฏิบัติจริง จำนวนผู้ที่หายป่วยจากการรักษา ได้มากน้อยเพียงใด

- มีความยากมากกว่าการวัดผลผลิต (Output) ทำให้หลายองค์กรหลีกเลี่ยงที่จะวัด เพราะกลัวจะไม่ได้ตามเป้าหมายที่วางไว้ แต่การวัดผลลัพธ์ก่อให้เกิดการพัฒนาและคุณค่า ซึ่งต้องใช้ความพยายามอย่างมาก ยังประโยชน์ให้แก่สังคมได้อย่างเต็มที่ และเป็นการใช้ทรัพยากรขององค์กรได้อย่างคุ้มค่า

พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.๒๕๕๐

การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๓๒ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นผู้อำนวยการ กรุงเทพมหานคร รับผิดชอบในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตกรุงเทพมหานคร และมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร ซึ่งต้อง สอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

(๒) กำกับดูแลการฝึกอบรมอาสาสมัครของกรุงเทพมหานคร

(๓) จัดให้มีวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ ยานพาหนะ และสิ่งอื่น เพื่อใช้ในการ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามที่กำหนดในแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร

(๔) ดำเนินการให้การสงเคราะห์เบื้องต้นแก่ผู้ประสบภัย หรือผู้ได้รับภัยอันตราย หรือเสียหายจากสาธารณภัย รวมตลอดทั้งการรักษาความสงบเรียบร้อย และการปฏิบัติการใดๆ ในการ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๕) สนับสนุนและให้ความช่วยเหลือแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีพื้นที่ติดต่อกันหรือใกล้เคียงในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้บัญชาการและผู้อำนวยการกลางมอบหมาย

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม (๓) (๔) และ (๕) ให้ผู้อำนวยการ กรุงเทพมหานครมีอำนาจสั่งการส่วนราชการและหน่วยงานของกรุงเทพมหานคร รวมทั้งประสานกับ หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อให้เป็นไปตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร และมีอำนาจสั่งการ ควบคุม และกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานและอาสาสมัครของกรุงเทพมหานครให้เป็นไปตาม พระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๓ แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานครตามมาตรา ๓๒ (๑) อย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญตามมาตรา ๑๒ และสาระสำคัญอื่นดังต่อไปนี้

(๑) การจัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจเมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้น โครงสร้างและผู้มีอำนาจสั่งการด้านต่างๆ ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๒) แผนและขั้นตอนในการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และ ยานพาหนะเพื่อใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๓) แผนและขั้นตอนในการจัดให้มีเครื่องหมายสัญญาณ หรือสิ่งอื่นใด ในการแจ้งให้ ประชาชนได้ทราบถึงการเกิดหรือจะเกิดสาธารณภัย

(๔) แผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตกรุงเทพมหานคร

(๕) แผนการประสานงานกับองค์การสาธารณกุศลในเขตกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๓๔ ในการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร ให้ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วย

(๑) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นประธานกรรมการ

(๒) ปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) กรรมการอื่น ประกอบด้วย

(ก) ผู้แทนส่วนราชการหรือหน่วยงานของกรุงเทพมหานครตามจำนวนที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเห็นสมควรแต่งตั้ง

(ข) ผู้แทนกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(ค) ผู้แทนองค์การสาธารณกุศลในเขตกรุงเทพมหานครตามจำนวนที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเห็นสมควรแต่งตั้ง

(ง) ผู้แทนชุมชนในเขตกรุงเทพมหานครตามจำนวนที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเห็นสมควรแต่งตั้ง

ให้แต่งตั้งผู้แทนกระทรวงกลาโหมและผู้แทนสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นที่ปรึกษาหรือกรรมการตามจำนวนที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเห็นสมควรแต่งตั้ง

ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งมีหน้าที่จัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานครเสนอผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเพื่อประกาศใช้ต่อไป

การปฏิบัติหน้าที่และการประชุมของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครกำหนด

มาตรา ๓๕ ให้ปลัดกรุงเทพมหานครเป็นรองผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครมอบหมาย และให้นำความในวรรคสองของมาตรา ๓๒ มาใช้บังคับกับการปฏิบัติหน้าที่ของรองผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครด้วยโดยอนุโลม

ความรับผิดชอบ และอำนาจหน้าที่ของปลัดกรุงเทพมหานครในฐานะรองผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครตามวรรคหนึ่ง ปลัดกรุงเทพมหานครจะมอบหมายให้รองปลัดกรุงเทพมหานครเป็นผู้ช่วยปฏิบัติด้วยก็ได้

มาตรา ๓๖ ให้ผู้อำนวยการเขตในแต่ละเขตของกรุงเทพมหานคร เป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร รับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตของตน และมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครตามที่ได้รับมอบหมาย

ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ช่วยผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร มีอำนาจสั่งการส่วนราชการและหน่วยงานของกรุงเทพมหานครที่อยู่ในเขตพื้นที่ให้ช่วยเหลือหรือร่วมมือในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร และมีอำนาจสั่งการ ควบคุม และกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน และอาสาสมัครของกรุงเทพมหานครให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ความรับผิดชอบ และอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการเขตในฐานะผู้ช่วยผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ผู้อำนวยการเขตจะมอบหมายให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขตเป็นผู้ช่วยปฏิบัติด้วยก็ได้

มาตรา ๓๗ เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้นในเขตกรุงเทพมหานคร ให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครมีหน้าที่เข้าดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยเร็ว และแจ้งให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครและรองผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครทราบทันที

ให้นำความในมาตรา ๒๑ วรรคสอง มาตรา ๒๒ วรรคสามและวรรคสี่ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐ มาใช้บังคับกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตกรุงเทพมหานครด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๓๘ ในกรณีที่มีความจำเป็นที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดหรือหน่วยงานของรัฐใดในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้นในเขตกรุงเทพมหานคร ให้ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครแจ้งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นหรือหน่วยงานของรัฐนั้นทราบ และเมื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นหรือหน่วยงานของรัฐนั้น แล้วแต่กรณี ได้รับแจ้งแล้ว ให้เป็นหน้าที่ที่จะต้องดำเนินการให้ความช่วยเหลือในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้นในเขตกรุงเทพมหานครตามที่ได้รับแจ้งโดยเร็ว

3.1.2 นโยบายการพัฒนากรุงเทพฯ 6 นโยบาย

1) นโยบายมหานครแห่งความปลอดภัย

เป้าประสงค์ : ชาวกรุงเทพฯ มีความมั่นใจในการจัดการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนอันเนื่องมาจากปัญหาอาชญากรรม ยาเสพติด อัคคีภัย และอุทกภัย

เพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	มีศูนย์บริหารจัดการภัยพิบัติเร่งด่วน1 แห่ง	โครงการจัดตั้งและบริหารศูนย์บริหารจัดการภัยพิบัติเร่งด่วน (OEM)		สปภ.
	กรุงเทพมหานครมีความสามารถในการรับมืออัคคีภัยเพิ่มขึ้น	จัดทำแผนตรวจสอบระบบอัคคีภัยในอาคารสูงอย่างต่อเนื่อง		สปภ.
		จัดซื้อเครื่องดับไฟหุนน้ำ		สปภ.
		จัดซื้อเครื่องดับไฟแบบสพายหลัง		สปภ.
		จัดตั้งโรงเรียนฝึกรวมเจ้าหน้าที่บรรเทาสาธารณภัย		สปภ.
		จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้สาธารณภัย		สปภ.
สร้างและปรับปรุงระบบป้องกันน้ำท่วมครอบคลุมพื้นที่กรุงเทพมหานคร	ความก้าวหน้าของการก่อสร้างอุโมงค์ระบายน้ำเพิ่มขึ้น5 แห่ง	1.โครงการก่อสร้างอุโมงค์ระบายน้ำใต้คลองบางซื่อจากคลองลาดพร้าวถึงเจ้าพระยา	2,500.00	สนน.
		2.โครงการก่อสร้างอุโมงค์ระบายน้ำบึงหนองบอนลงสู่แม่น้ำเจ้าพระยา	5,900.00	สนน.